

۱۳۹۹-۴۳
۶۱۸۲۹۴۳

مشخصات سند	
عنوان سند: الزامات هدفمندسازی پایان نامه ها و رساله های تحصیلات تکمیلی دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی	
نوع سند: الزامات	شماره سند: عتف_ل_۳۱۰۱
ویرایش: ۰۱	صفحه: ۱ از ۱۰

اقدام کنندگان			
مسئولیت	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضا
تهیه کنندگان	محسن شریفی	مدیرکل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی	
	عبدالرضا اوحدی	مدیرکل دفتر گسترش آموزش عالی	
تأیید کنندگان	علی خاکی صدیق	معاون آموزشی	
	مسعود برومند	معاون پژوهش و فناوری	
تصویب کننده	منصور غلامی	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع ثبت و نگهداری	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورتجلسه	امضا
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی	علی خاکی صدیق	شماره جلسه:	
		تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند
	۳	۱	

شماره: عتف_ل_۳۱۰۱		الزامات هدفمندسازی پایان نامه ها و رساله های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱	ویرایش: ۰۱		
صفحه: ۲	از: ۱۰		

فهرست مطالب

مقدمه.....	۳
ماده ۱: اهداف.....	۳
ماده ۲: تعاریف.....	۴
ماده ۳: انواع اعتبارات پژوهشی.....	۴
ماده ۴: انواع پارسا.....	۵
ماده ۵: تعیین ظرفیت دانشجویان تحصیلات تکمیلی مؤسسه.....	۷
ماده ۶: برنامه پژوهشی اعضای هیئت علمی.....	۸
ماده ۷: سازوکار تأمین اعتبار پژوهشی.....	۹
ماده ۸: مشوق ها.....	۹
ماده ۹: نظارت و ارزیابی.....	۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

الزامات هدفمندسازی پایان نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی

شماره: عتف_ل_۳۱۰۱

ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱

صفحه: ۳ از: ۱۰

مقدمه

پروژه‌های پژوهشی تحصیلات تکمیلی (پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها) از ظرفیت‌های بزرگ مجموعه آموزش عالی به شمار می‌روند که افزون بر خدمت به توسعه علمی کشور می‌توانند در ارائه راه‌حل‌ها برای برون‌رفت از چالش‌های فراروی کشور مؤثر باشند و نه تنها موجب کسب اعتبار شوند، بلکه برای مردم ثروت ملی و رفاه به ارمغان بیاورند. در چنین شرایطی لازم است رویکرد اجرایی به گونه‌ای باشد که به غیر از پژوهش‌های بنیادی تا حد امکان هر پروژه پژوهشی متقاضی پیدا کند و برای رفع نیاز پژوهشی دستگاه‌های اجرایی کشور به خدمت گرفته شود. یکی از اهداف مهم وزارت علوم، تحقیقات و فناوری سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای توسعه آموزش عالی پژوهش و فناوری متناسب با نیازها و ضرورت‌های اولویت‌دار کشور به منظور پاسخ به تقاضاهای اجتماعی، تحولات علمی و نیازهای بازار کار است. هدفمندسازی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و هدایت اعتبارات پژوهشی دستگاه‌ها و شرکت‌ها به سوی رساله‌ها و پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، به گونه‌ای که هزینه‌های پژوهشی در مؤسسات آموزش عالی و همچنین، هزینه زندگی دانشجویان از محل اعتبارات پژوهشی کارفرمایان طرح‌ها تأمین شود، گامی مؤثر در تحقق این هدف مهم محسوب می‌شود. بنابراین، ضروری است به تدریج، ضمن گسترش پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تقاضامحور، مفهوم "اعتبار پژوهشی کامل"، که شامل کمک‌هزینه زندگی دانشجوی تحصیلات تکمیلی و هزینه پژوهش در مؤسسه‌های آموزش عالی است و همچنین "اعتبار پژوهشی محدود"، که فقط عهده‌دار هزینه پژوهش در مؤسسه است، در ادبیات پژوهش و فناوری کشور جایگاه خود را بیابد. این سند با هدف دستیابی به چنین اهدافی تنظیم شده و الزامات را بیان می‌کند و انتظار می‌رود که دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی برای تحقق الزامات، آیین‌نامه‌های اجرایی خود را تدوین و به اجرا گذارند.

ماده ۱: اهداف

- ۱-۱: هدایت پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی دانشجویان به سمت حل مشکلات و چالش‌ها و نیازهای پژوهشی دستگاه‌ها و مؤسسات اجرایی در بخش‌های دولتی و غیردولتی (پارساهای تقاضامحور)؛
- ۲-۱: هدایت بودجه‌های پژوهشی دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی و غیردولتی به پشتیبانی از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی؛
- ۳-۱: تأمین کمک‌هزینه زندگی دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی در زمان انجام پژوهش؛

شماره: عتف_ل_۳۱۰۱		الزامات هدفمندسازی پایان نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱		
صفحه: ۴	از: ۱۰		

- ۴- ترغیب اعضای هیئت علمی به ایجاد ارتباط با جامعه و صنعت و تعریف پایان نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی برای رفع نیازهای کشور؛
- ۵- ایجاد زمینه برای اشتغال بیشتر دانش‌آموختگان دوره‌های تحصیلات تکمیلی.

ماده ۲. تعاریف

مؤسسه: دانشگاه مؤسسه آموزشی و پژوهشی و یا مؤسسه‌ای پژوهشی است که مجوز جذب دانشجوی تحصیلات تکمیلی را از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اخذ کرده است.

پارسا: به پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری تخصصی گفته می‌شود.

اعتبار پژوهشی: منابعی مالی است که برای اجرای طرح‌های پژوهشی در قالب پارساها تأمین می‌شود.

سازمان تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی: به دستگاه‌های اجرایی، شرکت‌های دولتی و غیردولتی، سازمان‌های صنعتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و... که منابع مالی را برای اجرای طرح‌های پژوهشی در قالب پارسا در اختیار مؤسسات می‌گذارند گفته می‌شود.

پارسای تقاضامحور: پارساهایی که با اعتبار پژوهشی، از جانب سازمان تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی، برای پاسخ به یک درخواست و یا برآورده کردن یک نیاز تهیه می‌شوند.

وزارت صمت: وزارت صنعت، معدن و تجارت

وزارت عتف: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی عتف

کمیسیون تخصصی: کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی عتف

ستاپ: سازوکار تأمین اعتبار پژوهشی

دستگاه اجرایی: تمامی وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است مانند شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی

ماده ۳. انواع اعتبارات پژوهشی

- ۱-۳: اعتبارات پژوهشی برای انجام پارساها به دو گروه زیر تقسیم می‌شوند:
- ۱-۱-۳: اعتبار پژوهشی کامل^۱: آن دسته از اعتبارات پژوهشی هستند که برای اجرای پارسا تأمین می‌شوند و دو بخش دارند: الف) هزینه انجام پژوهش (هزینه آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها، مواد

^۱ Full grant

تمامی اطلاعات موجود در این سند به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعلق دارد و حقوق قانونی آن محفوظ است.

شماره: عتف_ل_۳۱۰۱	الزامات هدفمندسازی پایان نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی
ویرایش: ۰۱	
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱	
صفحه: ۵	از: ۱۰

اولیه، تجهیزات، حق‌الزحمهٔ استادان راهنما و مشاور و... و استفاده از زیرساخت مؤسسه^۲؛

و ب) کمک‌هزینهٔ ماهیانهٔ دانشجوی تحصیلات تکمیلی^۳

۳-۱-۲: اعتبار پژوهشی محدود^۴: آن دسته از اعتبارات پژوهشی است که فقط بخش اول یعنی هزینهٔ انجام پژوهش و هزینهٔ زیرساخت در مؤسسه را در بر می‌گیرد.

۳-۲: اعتبارات پژوهشی از هر نوع را می‌توان از سازمان‌ها و یا صندوق‌های پژوهشی ملی و بین‌المللی، به منظور توسعهٔ مرزهای دانش، از دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی با هدف حل چالش‌ها و مشکلات ملی و منطقه‌ای و یا از شرکت‌های دولتی و غیردولتی جهت توسعهٔ فناوری و یا محصول آنان اخذ کرد.

مادهٔ ۴: انواع پارسا

۴-۱: پارساهایی که براساس قرارداد مشخص میان سازمان تأمین‌کنندهٔ اعتبار پژوهشی و مؤسسه، اعتبار پژوهشی کامل را دریافت می‌کنند تقاضامحور تلقی می‌شوند. اعضای هیئت علمی خود مسئولیت مذاکره و جذب چنین اعتباراتی را از سوی سازمان‌های مختلف برعهده دارند. اعضای هیئت علمی و مؤسساتی که اعتبار پژوهشی کامل بیشتری دریافت می‌کنند از مشوق‌های مادهٔ ۸ برخوردار می‌شوند.

۴-۲: پارساهایی که بر اساس قرارداد منعقد شده میان مؤسسه با سازمان تأمین‌کنندهٔ اعتبار پژوهشی به جذب دانشجوی بورسیه اشتغال دارند و هزینهٔ انجام پژوهش و زیرساخت‌های مورد استفاده در مؤسسه را دریافت می‌کنند، ولی کمک‌هزینهٔ زندگی دانشجوی را سازمان تأمین‌کنندهٔ اعتبار پژوهشی خود مستقیماً به دانشجوی پرداخت می‌کند، تقاضامحور تلقی می‌شوند.

۴-۳: در مواردی که مؤسسه در چارچوب برنامهٔ راهبردی خود و به منظور کسب جایگاه علمی در حوزه‌های علمی خاص از اعتبارات مؤسسه کمک‌هزینهٔ ماهیانهٔ دانشجوی را افزون بر هزینه‌های پژوهشی خود تأمین می‌کند، نقش سازمان تأمین‌کنندهٔ اعتبار پژوهشی را برعهده دارد و در چنین وضعیتی پارسا تقاضامحور تلقی می‌شود.

۴-۴: به منظور پشتیبانی از تحقیق و توسعهٔ شرکت‌های کوچک و متوسط، آن دسته از پارساهایی که با هماهنگی وزارت صمت موضوعات اعلام‌شده در سامانهٔ تاپ^۵ را اجرا می‌کنند، با تأیید مکتوب وزارت صمت، تقاضامحور تلقی می‌شوند. شرکت‌ها موظف‌اند که تمامی امکانات، تجهیزات و

^۲ Tuition fee

^۳ Life expenses Fee

^۴ Partial grant

^۵ www.iranetop.ir

تمامی اطلاعات موجود در این سند به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعلق دارد و حقوق قانونی آن محفوظ است.

شماره: عتف_ل_۳۱۰۱	الزامات هدفمندسازی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱
صفحه: ۶	از: ۱۰

هزینه‌های مواد اولیه لازم برای اجرای طرح را تأمین کنند. مؤسسه می‌تواند با هدف اجرای مسئولیت‌های اجتماعی خود سایر هزینه‌های پژوهش در مؤسسه را از محل بودجه عمومی تأمین کند. پرداخت و یا عدم پرداخت کمک‌هزینه زندگی دانشجوی بر اساس توافق میان مؤسسه و شرکت صورت می‌گیرد که باید به اطلاع دانشجو رسانده شود.

۴-۵: آن دسته از پارساهایی که با "اعتبار پژوهشی محدود" از محل اعتبارات بودجه عمومی دولت به منظور رفع مشکلات و نیازهای کشور در مؤسسه تعریف و اجرا می‌شوند و بر اساس شیوه‌نامه اجرایی بند (ج) ماده ۱۲ قانون "حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات" و دستورالعمل‌های دبیرخانه عتف به تأیید می‌رسند، تقاضامحور تلقی می‌شوند. کمیسیون‌های تخصصی به گونه‌ای پیوسته عناوین این دسته از طرح‌های پژوهشی را در پایگاه اطلاع‌رسانی دبیرخانه اعلام می‌کنند.

تبصره ۱: دستگاه‌های اجرایی در صورت تمایل به دریافت نتایج پژوهشی پارساهای مورد تأیید کمیسیون‌های تخصصی می‌توانند بر اساس تفاهم‌نامه‌های منعقد شده با مؤسسات، هزینه‌های اجرای پژوهش را پرداخت و کلیه نتایج و گزارش‌ها را دریافت کنند.

۴-۶: پارساهایی که با استفاده از اعتبارات بودجه عمومی دولت با "اعتبار پژوهشی محدود"، یعنی بدون تأمین کمک‌هزینه زندگی دانشجوی تحصیلات تکمیلی، اجرا شوند تقاضامحور تلقی نمی‌شوند. ۴-۷: مؤسسه ملزم است که شیوه‌نامه‌های اجرایی خود را برای ترغیب و تشویق اعضای هیئت علمی جهت اخذ اعتبار کامل از سوی سازمان‌های تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی تدوین و اجرا کند. همچنین، ضرورت دارد که مؤسسه شاخص تعداد پارساهای تقاضامحور را در برنامه‌های سالیانه خویش مشخص و اعلام کند.

۴-۸: کسب رضایت سازمان تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی و اختتام قرارداد به گونه‌ای موفقیت‌آمیز مبنای موفقیت و کیفیت اجرای پارسای تقاضامحور است. بدیهی است همزمان باید دستیابی به شاخص‌های کیفیت و رعایت مقررات مؤسسه برای اعطای مدارک کارشناسی ارشد و یا دکترا به دانشجویان را رعایت کرد.

تبصره ۲: در موارد خاص صدور مجوز دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری از سوی مؤسسه به‌رغم عدم کسب رضایت سازمان تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی بلامانع است. در این صورت، پس از دفاع، کماکان دانشجو و استاد(ان) راهنما در خصوص کسب رضایت سازمان تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی متعهدند و پارسا فقط در صورت کسب رضایت سازمان تقاضامحور تلقی می‌شود.

 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	الزامات هدفمندسازی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی	
	شماره: عتف_ل_۳۱۰۱	ویرایش: ۰۱
	تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱	صفحه: ۷

ماده ۵: تعیین ظرفیت دانشجویان تحصیلات تکمیلی مؤسسه

- ۱-۵: به منظور هدفمندسازی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با هدف رفع نیازهای جامعه و کشور و همچنین، ایجاد زمینه لازم برای اجرای این سند، سقف ظرفیت سالانه پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی مؤسسه از محل بودجه عمومی و یا به صورت شهریه‌پرداز، بر اساس ضوابط و شاخص‌های مصوب شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی (مانند تعداد و مرتبه اعضای هیئت علمی مؤسسه، تعداد رشته/گرایش دارای مجوز و...) تعیین و به صورت دوسالانه مورد بازنگری قرار می‌گیرد.
- ۲-۵: افزایش ظرفیت پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی، افزون بر سقف مجاز اعلام شده در بند ۵-۱، فقط بر اساس پارساهای تقاضامحوری که با اعتبارات پژوهشی از منابع دیگر، مطابق موارد منعکس شده در ماده ۴، تعریف و اجرا می‌شوند صورت می‌گیرد.
- ۳-۵: ضروری است مؤسسه بر اساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیئت امنای خود می‌رساند، ظرفیت پذیرش اعضای هیئت علمی خود را در سقف ظرفیت پذیرش کل (مجموع سقف ظرفیت سالانه پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی مؤسسه (بند ۵-۱) و ظرفیت مازاد مربوط به پارساهای تقاضامحور (بند ۲-۵))، بر اساس شاخص‌های زیر تعیین کند:
- اعتبارات پژوهشی کامل که اعضای هیئت علمی برای اجرای پارساها از سازمان‌های تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی دریافت و به تأیید مؤسسه خود می‌رسانند؛
  - اعتبارات پژوهشی محدود که اعضای هیئت علمی از مؤسسه محل فعالیت خود برای اجرای طرح‌های پژوهشی در قالب پارسا و بر اساس برنامه تحقیقاتی خویش دریافت می‌کنند؛
  - رتبه علمی عضو هیئت علمی مؤسسه؛
  - میزان شاخص اشتغال فارغ‌التحصیلان دوره‌های تحصیلات تکمیلی در رشته مورد نظر عضو هیئت علمی؛
  - نیاز جامعه به نیروی متخصص در رشته تخصصی عضو هیئت علمی؛
  - عملکرد کیفی عضو هیئت علمی در هدایت پارساهای پیشین؛
  - تخصیص فضای استقرار و کار به دانشجویان دکترا.
- ۴-۵: به منظور تشویق اعضای هیئت علمی به اجرای پارساهای تقاضامحور، در صورتی که عضو هیئت علمی موفق به اخذ اعتبار پژوهشی کامل برای اجرای پارسای تقاضامحور شود، ظرفیت پذیرش دانشجوی وی به تعداد پارساهای تقاضامحور مصوب افزایش می‌یابد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شماره: عتف_ل_۳۱۰۱	الزامات هدفمندسازی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی	
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱	
صفحه: ۸	از: ۱۰	

۵-۵: اعضای هیئت علمی مجری پار ساهاى تقا ضامحور از امتيازات ویژه در آیین‌نامه‌هاى ترفیع و ارتقا برخوردار خواهند بود.

۵-۶: ضرورت دارد که مؤسسه سازوکاری را تدوین کند که در هر زمان تعداد دانشجویان شاغل به تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا و هر عضو هیئت علمی و نوع اعتبار پژوهشی ایشان مشخص باشد.

۵-۷: مؤسسات موظف‌اند که شاخص‌های اشتغال فارغ‌التحصیلان هر رشته را هر ساله رصد کنند و به اطلاع اعضای هیئت علمی خود و جامعه برسانند. وزارت عتف نیز این دسته از آمارها را به صورت جداگانه از طریق سامانه‌های ملی مرتبط دریافت و صحت اطلاعات را ارزیابی و اعلام می‌کند.

۵-۸: با توجه به بندت ماده ۶۴ قانون برنامه ششم و آیین‌نامه اجرایی آن، لازم است مؤسسه اطلاعات کامل کلیه پارساها و طرح‌های تحقیقاتی را در سامانه سمات ملی کشور به گونه‌ای بارگذاری کند که کارفرمای طرح، موضوع پروژه پژوهشی، استاد/استادان راهنما، دانشجوی پژوهشگر و نوع اعتبار پژوهشی واضح و مشخص باشد.

ماده ۶: برنامه پژوهشی اعضای هیئت علمی

۶-۱: مؤسسه موظف است حداکثر ظرف ۶ ماه پس از ابلاغ این سند، سازوکار اجرایی لازم برای هدفمندسازی فعالیت‌های اعضای هیئت علمی خود را تدوین کند، به گونه‌ای که اعضای هیئت علمی ملزم باشند محورهای برنامه پژوهشی خود را متناسب و مرتبط با تخصص و رشته تحصیلی خود و همسو با اهداف مندرج در نقشه جامع علمی کشور که موجب کسب اعتبار علمی، رفع نیازها و چالش‌های منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی باشد تدوین و اعلام کنند.

۶-۲: به منظور پشتیبانی از تشکیل گروه‌ها، هسته‌ها، آزمایشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی، اعضای هیئت علمی عضو این مجموعه‌ها می‌توانند محورهای برنامه‌های تحقیقاتی خود را به گونه‌ای مشترک با توجه به مأموریت‌های مندرج در اساسنامه این مجموعه‌ها ارائه کنند.

۶-۳: مؤسسات ملزم هستند اطلاعات مربوط به برنامه پژوهشی اعضای هیئت علمی و گروه‌های پژوهشی و یا مراکز تحقیقاتی خود را روی پایگاه‌های وب مؤسسه قرار دهند و به گونه‌ای اطلاع‌رسانی کنند تا دانشجویان تحصیلات تکمیلی، سازمان‌های تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی و مشتریان بالقوه بتوانند از آن به روشی مطلوب بهره‌برداری کنند.

۶-۴: اختصاص اعتبار پژوهشی محدود از جانب مؤسسات به اعضای هیئت علمی منوط به ارائه برنامه پژوهشی از سوی آنهاست.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

الزامات هدفمندسازی پایان نامه ها و رساله های تحصیلات
تکمیلی در دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی

شماره: عتف_ل_۳۱۰۱

ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱

صفحه: ۹ از: ۱۰

ماده ۷: سازوکار تأمین اعتبار پژوهشی

۱-۷: وزارت عتف آیین نامه اجرایی سامانه تأمین اعتبار پژوهشی (ستاپ) را با شماره عتف_آ_۳۱۰۶ در تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۴ ابلاغ کرده است. ستاپ از ابتدای سال ۱۳۹۹ اعتبار پژوهشی کامل برای اجرای پارساهای تقاضامحور را به فراخوان می گذارد و اعضای هیئت علمی می توانند برای اخذ اعتبار پژوهشی کامل از این سازوکار اقدام کنند.

۲-۷: به منظور استانداردسازی هزینه ها حداقل میزان اعتبارات پژوهشی کامل برای پذیرش پارسای تقاضامحور مطابق با مقادیر اعلام شده در آیین نامه ستاپ تعیین می شود.

تبصره ۳: به منظور حمایت از پارساهای حوزه علوم انسانی و هنر، و علوم پایه تمهیداتی خاص در نظر گرفته می شود.

ماده ۸: مشوق ها

۱-۸: اعضای هیئت علمی که بر اساس شیوه نامه اجرایی بند (ج) ماده ۱۲ قانون "حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات"، پارساهایی را با هدف حل مشکلات کشور تعریف و اجرا کنند و به تأیید مراجع ذی صلاح برسانند تقاضامحور محسوب می شود. در نتیجه، می توانند امتیاز بالاتری نسبت به پارساهای مشابه در قالب آیین نامه ارتقای اعضای هیئت علمی اخذ کنند.

۲-۸: پارساهای تقاضامحور اعضای هیئت علمی افزون بر ظرفیت اختصاص داده شده ایشان بر اساس بند ۱-۵ است.

۳-۸: اعضای هیئت علمی دارای پارسای تقاضامحور بر اساس آیین نامه های داخلی مؤسسه می توانند از دریافتی بیشتر برای هدایت پارسا برخوردار شوند.

ماده ۹: نظارت و ارزیابی

۱-۹: مؤسسه ملزم است هر ساله ضمن ارائه گزارش عملکرد پارساهای تقاضامحور خود به هیئت امنای مؤسسه، اطلاعات پارساهای مذکور را در سامانه ثبت ایرانداک وزارت عتف وارد کند. وزارت عتف با استفاده از سامانه مدیریت اطلاعات تحقیقاتی (سمات) ملی گزارش عملکرد مؤسسات در این خصوص را صحنه گذاری می کند.

شماره: عتف_ل_۳۱۰۱		الزامات هدفمندسازی پایان نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱		
صفحه: ۱۰	از: ۱۰		

۹-۲: به دلیل اهمیت هدایت پار ساها به سمت نیازهای جامعه و صنعت، وزارت عتف شاخص نسبت پارساهای دارای اعتبار پژوهشی کامل به تعداد کل دانشجویان تحصیلات تکمیلی را به شرح جدول ۱ هدف گذاری می کند.

جدول ۱: شاخص هدف درصد پارساهای دارای اعتبار پژوهشی کامل به تعداد کل پارساهای تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

سال/دوره	دکتر	کارشناسی ارشد
۱۴۰۰	۵٪	-
۱۴۰۲	۱۵٪	۵٪
۱۴۰۴	۲۵٪	۱۰٪

تبصره ۴: مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت عتف لازم است به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنند که در سال ۱۴۰۴، ۵۰ درصد از تمامی پارساهای در حال اجرا تقاضامحور باشند.

۹-۳: وزارت عتف تلاش می کند که با همکاری سازمان برنامه و بودجه اعتبارات سالانه مؤسسات از منابع عمومی را به نسبت پارساهای تقاضامحور افزایش دهد.

۹-۴: به منظور نظارت بر پیشرفت امور، کمیته‌ای متشکل از معاونان پژوهش و فناوری، آموزشی، رئیس مرکز هیئت‌های امناء، رئیس سازمان دانشجویان و رئیس سازمان سنجش و آموزش کشور وزارت عتف عملکرد مؤسسات در تحقق اهداف این سند را بررسی و اقدامات اصلاحی را اعلام می کند.

سند حاضر مشتمل بر ۹ ماده و ۴ تبصره در تاریخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۱ در شورای گسترش و برنامه‌ریزی به تصویب رسید و از زمان ابلاغ از سوی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری لازم‌الاجراست. هرگونه تفسیر و رفع ابهام فقط از سوی مقام تصویب‌کننده آن مجاز است.